

Danske Dømmerforening og Advokatrådet. Der bør ligeledes beskikkes suppleanter.

Formanden vil eventuelt – afhængigt af arbejdets omfang og suppleantens deltagelse i sagsbehandlingen – kunne udføre hvervet i procesbevillingsnævnet som en hovedbeskæftigelse i beskikkelsesperioden.

For at understrege nævnets uafhængighed, men dog tilknytning til domstolssystemet, bør lovregerne om nævnets virksomhed efter rådets opfattelse placeres i retsplejeloven som et nyt kapitel 1 a og dets virksomhed udtømmende reguleres ved reglerne i retsplejeloven og nævnets forretningsorden.

Retsplejerådet har overvejet, for hvor lang tid medlemmerne bør beskikkes, og om der bør kunne ske genbeskikkelse. For en forholdsvis lang beskikkelsesperiode taler især hensynet til kontinuiteten i nævnets arbejde og opbyggelsen af en fast nævnspraksis. For en kortere beskikkelsesperiode taler bl.a. hensynet til, at medlemmerne ikke igennem en længere periode pålægges at yde en stor arbejdsindsats uden for deres hovedbeskæftigelse. Et eventuelt forbud mod genbeskikkelse vil være med til at betone og sikre nævnsmedlemmernes uafhængighed. Gives der mulighed for genbeskikkelse, vil det styrke uafhængigheden, at medlemmet har ret til genbeskikkelse, således at det ikke skal bero på en ny beskikkelse.

Efter en afvejning af disse hensyn foreslår Retsplejerådet, at medlemmerne beskikkes for to år med ret til genbeskikkelse i endnu 2 år. Inden for beskikkelses- og genbeskikkelsesperioden bør intet medlem kunne afsættes uden ved dom efter de regler, som gælder for dommere.

Medlemmerne bør ikke kunne fortsætte i nævnet, hvis betingelserne for beskikkelse ikke længere er til stede.

Retsplejerådet har drøftet, hvorvidt nævnet bør arbejde i flere afdelinger. Det forventede sagsantal kunne tale for en sådan løsning. På den anden side knytter der sig dog væsentlige betænkeligheder til en ordning, hvor nævnet arbejder i flere afdelinger. Det vil således kunne være vanskeligt at fastholde en fælles praksis mellem afdelingerne. Hertil kommer bl.a. hensynet til at undgå, at et større antal højesteretsdommere knyttes til nævnet. Oprettelsen af et nævn med en række afdelinger vil endvidere stemme mindre godt med de almindelige bestræbelser på at begrænse ressourceforbruget i den offentlige sektor.

Som nævnt foreslår Retsplejerådet derfor, at nævnet ikke deles op i flere afdelinger, men består af 5 medlemmer og 5 suppleanter.

I lighed med, hvad der gælder for retter med flere medlemmer, herunder Den Særlige Klageret, vil af-

gørelser i tilfælde af uenighed skulle træffes ved almindeligt stemmeflertal.

Hvis det skal være realistisk at behandle et relativt stort antal sager i et nævn, der alene arbejder med én afdeling, forudsætter det til gengæld efter Retsplejerådets opfattelse, at der fastsættes nogle ganske fleksible regler for sagsbehandlingen. Rammen for procesbevillingsnævnets arbejde bør fremgå af loven, men det vil efter rådets opfattelse være ubetænkeligt at overlade fastsættelsen af detaljerede regler til nævnet selv. Dette vil kunne ske i form af en forretningsorden. Herved opnås det også, at procesbevillingsnævnet kan tilpasse sine sagsbehandlingsregler efter de erfaringer, som gøres med sagernes behandling. Forretningsordenen må også give bestemmelser om bl.a. indhentning og videregivelse af oplysninger til brug ved sagernes behandling, inhabilitet, protokolering, nævnsmøder, rådslagning, afstemninger og afgørelsesform. Endvidere vil forretningsordenen også kunne indeholde bestemmelser om ansøgningernes form, bilag m.v.

Retsplejerådet forestiller sig således, at nævnet differentierer sin sagsbehandlingsform alt efter, hvilke sager der skal behandles. Der vil således kunne anvendes forskellig fremgangsmåde ved behandlingen af ansøgninger om 2. instansbevilling og sager om 3. instansbevilling, og sagerne bør efter deres karakter kunne afgøres af nævnet såvel efter skriftlig som mundtlig votering.

Retsplejerådet påpeger, at der er et særligt hensyn at tage til, at sagsbehandlingen ved nævnet ikke får en sådan karakter, at nævnets afgørelse for borgerne kan komme til at fremstå som en afgørelse af selve den sag, hvor tilladelse til appel søges. Retsplejerådet foreslår derfor, at der ikke skal være adgang til mundtlig procedure for nævnet. Endvidere foreslås det, at nævnets afgørelser skal træffes ved beslutning, der ikke nærmere begrundes og ikke kan indbringes for anden myndighed. Beslutningerne bør dog kunne omgøres af nævnet selv.

Den foreslåede, særlige sammensætning af nævnet kunne tilsige, at nævnet som udgangspunkt kun bør være beslutningsdygtigt, når samtlige medlemmer deltager i afgørelsen. Når et medlem ikke kan deltage i behandlingen, måtte der således indkaldes en suppleant. En sådan ordning bør dog ikke fastsættes.

Det vil tværtimod være nødvendigt for en hurtig og fleksibel sagsbehandling, og for at nævnet kan virke med den foreslåede sammensætning, at nævnet kan delegeres til formanden at meddele afslag i særligt klare sager. Det kan således dreje sig om sager, hvor der foreligger fristoverskridelser, eller hvor det i øvrigt er åbenbart, at der ikke kan meddeles tilla-